

Міністерство освіти і науки України
Київський національний лінгвістичний університет
Кафедра англійської філології і філософії мови

Курсова робота
Особливості сприйняття Сходу й Заходу представниками різних
лінгвокультурних спільнот

Федусової Ірини Дмитрівни
студентки групи Па 11-21
факультету германської філології і перекладу
денної форми здобуття освіти
Спеціальності 035 Філологія

Науковий керівник:
кандидат філологічних наук,
професор кафедри Терехова Д.І.

Національна шкала	<u>зараховано</u>
Кількість балів	<u>80</u>
Оцінка ЄКТС	<u>C</u>

Київ – 2024

Ministry of Education and Science of Ukraine
Kyiv National Linguistic University
The Department of English Philology and Philosophy of Language

Course Paper

**Peculiarities of perception of the East and the West by representatives of
different linguistic and cultural communities**

Iryna Fedusova

Group Pa 11-21

The Faculty of Germanic Philology and Translation

Full-Time Study

Speciality 035 Philology

Research Adviser:

Prof. **Diana Terekhova**

PhD (Philology)

Kyiv – 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ СПРИЙНЯТТЯ СХОДУ І ЗАХОДУ В РІЗНИХ ЛІНГВОКУЛЬТУРНИХ СПІЛЬНОТАХ.....	7
1.1. Концепт "Схід" та "Захід" в мовній картині світу.....	7
1.2. Лінгвокультурний аспект сприйняття Сходу і Заходу.....	9
1.3. Роль сходу і заходу в ідентичності лінгвокультурних спільнот.....	11
Висновки до розділу 1.....	13
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ТА ПРАКТИЧНИЙ АНАЛІЗ СПРИЙНЯТТЯ СХОДУ І ЗАХОДУ	15
2.1. Вибір лінгвокультурних спільнот та критерії відбору ілюстративного матеріалу.....	15
2.2. Методика дослідження сприйняття Сходу й Заходу.....	16
2.3. Практичний аналіз соціокультурних факторів впливу.....	21
Висновки до розділу 2.....	27
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	29
SUMMARY.....	31
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	32

ВСТУП

Сучасний світ є мозаїкою різноманітних культур, кожна з яких має свою унікальну систему цінностей, символів та метафор. Центральне місце в культурній ідентичності займають концепти СХІД та ЗАХІД, які виступають не просто як географічні поняття, але як глибокі символічні конструкції, що відображають основні відмінності в способах мислення, віруваннях та світогляді різних лінгвокультурних спільнот. Важливість дослідження сприйняття СХОДУ ТА ЗАХОДУ у різних культурах зумовлена потребою глибшого розуміння міжкультурних відмінностей та пошуку шляхів до взаєморозуміння і діалогу між цивілізаціями у глобалізованому світі (Аронсон, 2010)

Актуальність дослідження обумовлена зростаючою потребою у вивченні культурних взаємодій та впливу глобалізаційних процесів на ідентичність лінгвокультурних спільнот. Розуміння сприйняття СХОДУ ТА ЗАХОДУ в різних культурах дає можливість аналізувати та інтерпретувати крос-культурні комунікації, а також виявляти загальнолюдські цінності, що можуть слугувати основою для взаєморозуміння. У контексті сучасних міжнародних відносин, зростання націоналізму та культурних конфліктів, дослідження глибинних символічних значень СХОДУ ТА ЗАХОДУ стає не лише академічним інтересом, але й важливим інструментом соціальної інтеграції та побудови миру.

Особливу актуальність дослідження додає також зміщення глобальних економічних та політичних центрів, переосмислення історичних ролей СХОДУ ТА ЗАХОДУ у світовій історії та культурі. Вивчення лінгвокультурних аспектів цих концептів дозволяє глибше зрозуміти, як історично сформовані стереотипи, так і сучасні тенденції в міжкультурній взаємодії, сприяючи формуванню більш толерантного та відкритого світосприйняття.

Метою дослідження є виявлення особливостей сприйняття сходу й заходу представниками різних лінгвокультурних спільнот з метою виявлення універсальних і специфічних характеристик у мовній картині світу, а також впливу цих концептів на культурну ідентичність.

На основі визначеної мети дослідження сформульовано наступні **завдання:**

1. Проаналізувати лінгвокультурні особливості сприйняття концептів "Схід" та "Захід" у різних мовних спільнотах для виявлення як універсальних, так і специфічних характеристик у їх мовній картині світу.

2. Вивчити вплив концептів "Схід" та "Захід" на формування культурної ідентичності представників різних лінгвокультурних спільнот, з'ясувати, як ці концепти інтегруються в їхнє культурне самовизначення.

3. Дослідити методологічні підходи для аналізу сприйняття "Схід" та "Захід", оцінити їхню ефективність та адекватність для вивчення даної проблематики у контексті міжкультурної комунікації.

4. Проаналізувати, як історичні, політичні, економічні та соціальні контексти впливають на формування концептів "Схід" та "Захід" в мовній свідомості різних культур.

5. Вивчити міжкультурну комунікацію в контексті взаємодії концептів "Схід" та "Захід", виявити можливі бар'єри та точки перетину в сприйнятті цих концептів між різними культурами.

6. Дослідити варіативність сприйняття концептів "Схід" та "Захід" в залежності від лінгвістичних особливостей мовних спільнот, визначити, як мова впливає на формування відповідних концептуальних моделей.

7. Розробити рекомендації для покращення міжкультурного діалогу на основі вивчення сприйняття концептів "Схід" і "Захід" з метою сприяння кращому розумінню та взаємоприйняттю між різними культурами.

Об'єктом дослідження є мовна свідомість різних лінгвокультурних спільнот, крізь призму якої аналізується сприйняття концептів "Схід" та "Захід".

Предметом дослідження є лінгвокультурні аспекти сприйняття "Сходу" і "Заходу", а також роль цих концептів у формуванні культурної ідентичності спільнот.

Матеріалом дослідження є лінгвістичні дані, культурні артефакти, соціологічні дані, історичні документи, аналітичні праці.

Для реалізації поставлених завдань, було використано наступні **методи дослідження**: аналіз наукової літератури, узагальнення, порівняння, компаративний аналіз, контент-аналіз, соціолінгвістичний аналіз, емпіричні методи дослідження.

Наукова новизна дослідження полягає в комплексному підході до аналізу сприйняття концептів "Схід" та "Захід" у різних лінгвокультурних спільнотах. Воно розкриває, як історичні, культурні, соціальні та політичні контексти впливають на формування мовної картини світу відносно цих концептів. Дослідження виявляє не тільки універсальні, але й унікальні специфічні характеристики сприйняття, що дозволяє глибше зрозуміти механізми формування культурної ідентичності залежно від мовно-культурного середовища.

Практична значущість дослідження обумовлена його спроможністю впливати на розробку методик міжкультурної комунікації та освіти. Знання, отримані в результаті аналізу, можуть бути використані для підвищення культурної обізнаності та взаєморозуміння між людьми з різних культурних та мовних середовищ. Це сприяє побудові більш ефективних стратегій комунікації та співпраці на міжнародному рівні, важливих для бізнесу, освіти, політики та соціокультурної інтеграції(Зелінський, 2017).

Структура роботи: містить 33 сторінки, складається зі вступу, двох розділів, висновків, резюме, списку використаної літератури.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ СПРИЙНЯТТЯ СХОДУ І ЗАХОДУ В РІЗНИХ ЛІНГВОКУЛЬТУРНИХ СПІЛЬНОТАХ

1.1. Концепт СХІД та ЗАХІД у мовній картині світу

Концепції Сходу і Заходу важливі для глобальної культурної і мовної ідентичності, виходячи за рамки географії і відображаючи історичні, культурні та ідеологічні розходження. Грецький поділ світу посилив ці відмінності, які були далі поглиблені через колоніалізм, де Захід формував Схід як "Іншого". Колонізація збільшила розрив, встановлюючи західний контроль та вплив, хоча історичні обміни між Сходом і Заходом також сприяли культурному збагаченню. Едвард Саїд у "Орієнталізмі" критикує це як західну конструкцію, що зображує Схід як нижчий. Сьогодні минуле продовжує впливати на культурну динаміку, ускладнену деколонізацією та глобалізацією (Гейнерт, 2006).

Експерти визнають, що в Україні специфічне розмежування на «схід» і «захід», де країну традиційно сприймають як поділену між «українськомовним заходом» та «російськомовним сходом» є проявом регіоналізму. Такий розподіл ставить корені у історичних зв'язках: захід України мав тривалу взаємодію з Польщею та Австро-Угорською імперією, в той час як схід асоціювався з Росією та Радянським Союзом. Ця регіональна диференціація набула нового значення після президентських виборів 1994 року, коли політичні уподобання виборців віддзеркалили історичний розподіл, проявлений у мовних та культурних відмінностях між західною та східною частинами України. Ця ситуація вказує на те, що історичні, культурні, економічні та соціальні розбіжності перетворились на інструмент політичної лінії, використовуючи регіональні особливості як засіб у боротьбі за політичне домінування (Хафстеде, 2005).

К. Волчук визначила ключові характеристики, які розрізняють «схід» і «захід», створивши ідеальні моделі обох регіонів, базуючись на таких критеріях, як щільність населення, ступінь урбанізації, етнічний склад, переважна мова, релігійні переконання, економічні уподобання, політичні та геополітичні установки, а також історична пам'ять. Згідно з її аналізом, «стереотип заходу» представляє сільський район з малою щільністю населення і низьким рівнем урбанізації, населенням переважно українськомовних українців-католиків, що населяють цей регіон, з політичними поглядами, що нахилиються до лібералізму чи націоналізму, та з орієнтацією на Європу. Радянський Союз у цьому контексті вважається окупантом, а росіяни – ворогами. Натомість «стереотип сходу» відображає урбанізований промисловий район з високою щільністю населення, де домінують російськомовні українці та росіяни, переважно православні, з проросійськими настроями, але також з деякими проєвропейськими поглядами. Для них Радянський Союз згадується як легітимна держава, а росіяни розглядаються як «слов'янські брати» (Лотман, 2010).

Є питання щодо причин, чому значні розбіжності в політичних поглядах не вилилися в координовані політичні дії. Також складно визначити, де саме закінчується одна "сторона" і починається інша. М. Рябчук підкреслює, що хоча дані свідчать про помітні соціоекономічні та політичні відмінності між такими містами, як Львів на заході та Луганськ на сході України, не варто поширювати ці відмінності на весь український контекст, вважаючи розкол країни на дві частини неминучим. За його словами, "дві України" до певної міри накладаються одна на одну та зливаються в більші регіони, які відображають особливості обох, формуючи так звану "іншу Україну", де радянські та європейські ідентичності перетинаються, створюючи динамічний та складний етнічний ландшафт (Уорд, 2014).

Культурна семантика вивчає, як мова, культура та мислення взаємопов'язані, особливо в контексті понять Сходу та Заходу. У своїй роботі Анна Вержбіцька показує, що Схід і Захід символізують більше, ніж

географічні напрямки, відображаючи глибокі культурні значення. Схід асоціюється з народженням і просвітленням, а Захід — зі смертю і закінченням, відображаючи циклічний характер життя. Різні культурні наративи оформляють ці концепції унікальним чином, зображуючи Схід як місце екзотики та Захід як джерело модернізації або загрози. Розуміння цих культурних нюансів важливе для міжкультурного розуміння та сприяє глибшому взаємозбагаченню між культурами.

1.2. Лінгвокультурний аспект сприйняття Сходу і Заходу

Поняття Сходу та Заходу виходять за межі простих географічних дескрипторів і втілюють багате культурне та мовне значення, яке глибоко впливає на глобальне сприйняття та взаємодію. Ці терміни містять у собі безліч конотацій, від історичних наративів і філософських ідеологій до глибоко вкорінених культурних практик і вірувань. Мовні та культурні виміри Сходу та Заходу служать свідченням того, як просторові орієнтації наповнені значенням, що виходить далеко за межі їх кардинальних напрямків, що відображає глибокий вплив людської культури на наше розуміння світу.

Мова відіграє ключову роль у цьому контексті, діючи як культурна лінза, через яку інтерпретуються та передаються поняття Сходу та Заходу. Саме завдяки мові просторові поняття наділяються культурними значеннями, формуючись і формуючись колективним досвідом і світоглядом мовних спільнот. Цей взаємозв'язок між мовою та культурою в концептуалізації простору підкреслює складність просторової орієнтації, перетворюючи її на багатий гобелен культурного символізму (Самаріна, 2008) .

Взаємодія між мовою, культурою та просторовою орієнтацією є фундаментальною у формуванні сприйняття Сходу та Заходу. Ця динамічна взаємодія не просто відображає існуючі культурні наративи, але бере активну участь у їх створенні та увічненні. Через мовні вирази, метафори та ідіоми

культури формулюють свої унікальні погляди на Схід і Захід, сприяючи спільному, але різноманітному глобальному розумінню цих концепцій.

Крім того, ця мовна та культурна структура Сходу та Заходу впливає на те, як люди та суспільства сприймають себе та інших, впливаючи на ідентичності, геополітичні погляди та міжкультурні стосунки. Таким чином, розуміння Сходу та Заходу стає лінзою, крізь яку розглядаються складні культурні відмінності та подібності, підкреслюючи важливість дослідження цих концепцій з мовної та культурної точки зору.

Мова функціонує як головна культурна лінза, крізь яку створюються та відображаються сприйняття Сходу та Заходу. Це не просто інструмент для спілкування, а глибоке сховище культурної мудрості, історії та ідентичності. За допомогою мови суспільства кодують свій досвід, цінності та світогляд, тим самим формуючи та виражаючи своє сприйняття географічних і культурних концепцій, таких як Схід і Захід. Це лінгвістичне кодування не тільки відображає існуючі культурні наративи, але й активно сприяє побудові цих наративів, посилюючи культурне значення просторових орієнтацій (Сміт, 2010).

Мова глибоко впливає на сприйняття Сходу і Заходу, інтегруючи культурні та історичні наративи в концептуалізацію цих просторових орієнтацій. Вона не лише відображає географічні поняття, а й вбирає в себе культурні значення, пов'язані з цими напрямками. Наприклад, у західних мовах Схід часто пов'язаний з екзотикою та містичністю, тоді як Захід асоціюється з розвитком і просвітництвом. Ці асоціації відбиваються в мовних виразах і ідіомах, що відображають культурні перспективи і взаємодію із світом. Мовні терміни, як японське «Ва» для гармонії або арабські «Аль-Машрік» і «Аль-Магріб» для Сходу і Заходу, підкреслюють культурну ідентичність і історичні відмінності, вказуючи на складну взаємодію між географічними та культурними поняттями в мові.

Просторова орієнтація в мові віддзеркалює культурний світогляд, перетворюючись на більше, ніж фізичний опис, а відображає культурні

значення та взаємодії. Деякі мови, як корінних австралійців, використовують абсолютні кардинальні напрямки, вказуючи на тісний зв'язок із землею і географією, тоді як західні мови частіше опираються на відносні просторові відношення, віддзеркалюючи інші навігаційні пріоритети. Просторові метафори, як-от асоціація Сходу з початком та Заходу з закінченням, відображають глибші культурні переконання та взаємини. Ці лінгвістичні практики надають важливе бачення культурних підходів до взаємодії з простором і концептуалізації соціальних та філософських ідей, підкреслюючи їх значення у формуванні культурного світогляду (Рісер, 2013).

1.3. Роль Сходу і Заходу в ідентичності лінгвокультурних спільнот

Просторові орієнтації, як Схід і Захід, перетворюються на важливі елементи культурної ідентичності, перевищуючи своє географічне значення, і втілюють у собі історичні, культурні та філософські аспекти суспільств. Ці концепти відіграють ключову роль у формуванні світогляду, цінностей та ідентичності культур. Колективна ідентичність, що включає спільні вірування та традиції, визначається через інтеракцію з цими просторовими орієнтаціями, допомагаючи спільнотам позиціонувати себе у світі. Історичне та культурне значення Сходу та Заходу впливає на взаємини між народами, допомагаючи розуміти їхню взаємну динаміку та еволюцію ідентичності. (Петров, 2012).

Колоніалізм вплинув на формування культурної ідентичності, акцентуючи на дихотомії між Сходом і Заходом. Нав'язання західних цінностей і структур східним країнам призвело до створення гібридних ідентичностей, у той час як боротьба за незалежність зміцнила національну самосвідомість у східних суспільствах. Торгівля і культурні обміни, зокрема через Шовковий шлях, сприяли взаємному впливу і формуванню космополітичних ідентичностей. Історичні події, як поділ Римської імперії, холодна війна, впливали на культурну самобутність, показуючи, що

культурні ідентичності динамічні та взаємозалежні, відбиваючи складність глобальних інтеракцій (Гудикас, 2012).

На Сході свята, як китайський Новий рік чи індійське Дівалі, відображають духовність та культурні цінності, акцентуючи на сім'ї та циклічності життя. На Заході, свята типу Різдва та Дня подяки, сформовані християнством та історією європейської колонізації, також цінують сімейні та духовні зв'язки. Архітектурно, Схід прагне до божественної гармонії, тоді як Захід віддає перевагу симетрії та людському масштабу. У мистецтві Схід шукає гармонію з природою, тоді як західне мистецтво фокусується на реалізмі та індивідуальному досвіді (Вербицька, 2004).

Мова, як відображення культурної ідентичності, зберігає історію, традиції та світогляд спільноти, ключового впливаючи на їх розуміння концептів Сходу та Заходу. Лексичні та структурні особливості мови можуть відображати культурні відмінності, наприклад, багатство термінів, що описують соціальну ієрархію в східних мовах, підкреслює значення соціальної гармонії, тоді як західні мови часто містять розгалужену лексику, пов'язану з індивідуалізмом та особистими свободами.

Прислів'я та ідіоми мови передають культурну мудрість, зі Сходом, який підкреслює гармонію та колективне благо, і Заходом, що наголошує на індивідуальному прагненні та активності. Мова стає ключовим маркером ідентичності, особливо важливим для спільнот, які прагнуть зберегти свою унікальну культурну спадщину у світі глобалізації (Бауман, 2008).

Таким чином, мова не лише передає культурні реалії Сходу та Заходу, а й активно формує ці уявлення, вказуючи на глибокий зв'язок між мовним вираженням і культурною самобутністю. Через свою здатність втілювати і перетворювати культурні цінності та ідентичності, мова є центральним елементом у розумінні та інтерпретації складних відносин між Сходом та Заходом (Гльїн, 2009).

Висновки до розділу 1

Дослідження концепцій Сходу та Заходу в рамках лінгвістичного світогляду різних спільнот розкриває складний гобелен культурного сприйняття, ідентичності та вираження. Ці просторові орієнтації, далеко не просто географічні напрямки, просякнуті глибокими культурними, історичними та філософськими значеннями, які суттєво впливають на ідентичність та світогляд лінгвокультурних спільнот. Ключові ідеї цього розділу підкреслюють складні способи концептуалізації Сходу та Заходу в різних культурах і висвітлюють роль цих концепцій у формуванні культурної ідентичності.

Дослідження Сходу і Заходу як культурних конструктів демонструє, що ці поняття мають значну вагу в колективній свідомості спільнот. Вони не статичні чи універсальні, а формуються історичними наративами, культурними обмінами та мовними практиками. Ця динамічна природа Сходу та Заходу кидає виклик спрощеним бінарним опозиціям, розкриваючи спектр інтерпретацій та значень, які відображають різноманіття людської культури та мислення.

Взаємодія між мовою та культурою відіграє вирішальну роль у тому, як сприймаються та репрезентуються Схід і Захід. Мова діє як культурна лінза, відображаючи та конструюючи цінності, переконання та наративи, пов'язані з цими просторовими орієнтаціями. Через мовні вирази, метафори та ідіоми спільноти формулюють свої унікальні погляди на Схід і Захід, сприяючи спільному, але різноманітному глобальному розумінню цих концепцій.

Схід і Захід є фундаментальними для культурної ідентичності спільнот, слугуючи маркерами відмінності, джерелом гордості та рамками для інтерпретації світу. Історичне конструювання ідентичності через Схід і Захід разом із культурними практиками, традиціями та мовою підкреслює глибоку вкоріненість цих концепцій у колективній пам'яті та ідентичності спільнот. Незважаючи на виклики, пов'язані з глобалізацією, міграцією та

технологічним прогресом, Схід і Захід продовжують зберігати свою актуальність, адаптуючись і розвиваючись у відповідь на зміну культурного ландшафту.

Підсумовуючи, сприйняття Сходу та Заходу в різних лінгвокультурних спільнотах пропонує безцінне розуміння складності культурної ідентичності та сили просторових орієнтацій у формуванні людської думки та суспільства. Оскільки світ стає все більш взаємопов'язаним, розуміння нюансів і багатогранності Сходу та Заходу стає важливим для сприяння міжкультурному діалогу та вдячності. Дослідження цих концепцій підкреслює багатство культурного розмаїття та постійне значення Сходу та Заходу в нашому глобалізованому світі.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ТА ПРАКТИЧНИЙ АНАЛІЗ СПРИЙНЯТТЯ СХОДУ І ЗАХОДУ

2.1. Вибір лінгвокультурних спільнот та критерії відбору ілюстративного матеріалу

Київ, Нью-Йорк та Львів - культурні міста, кожне з яких має свою унікальну атмосферу та спадщину.

Київ, утілення східного кольору, асоціюється з сонячними променями та багатими традиціями. Його звичаї та культура переплітаються з історичною спадщиною, роблячи його важливим культурним центром з відтінком західної та європейської спадщини.

Нью-Йорк, символ Америки, відзначається західним впливом, але також має в собі східний шарм. Місто, де збігаються різноманітні культури, відзначається своєрідним американським духом, підкресленням свободи та різноманітності. (Джексон, 2015)

Львів, втілення карпатської краси, асоціюється з гірськими вершинами, гуцульським колоритом та багатством традицій. Це місто, де історія переплітається з природою, роблячи його місцем, де культура та природа відчуються в кожному куточку.

1. Київська спільнота

- ❖ Асоціації: "сонце", "схід", "звичаї", "Європа", "Львів".
- ❖ Характеристика: Місто Київ асоціюється зі східними впливами, культурою та сонячним кліматом. Тут важливі традиції та історія, які переплітаються з загальною європейською спадщиною.

2. Нью-Йоркська спільнота

- ❖ Асоціації: "захід", "схід", "Америка", "Закарпаття".
- ❖ Характеристика: Нью-Йорк є символом західної культури, але також має східні впливи. Це місце, де зустрічаються різноманітні культури та етноси.

3. Львівська спільнота

- ❖ Асоціації: "захід", "гори", "гуцули", "традиції".
- ❖ Характеристика: Львів асоціюється з карпатською природою, гуцульською культурою та багатством традицій.

2.2. Методика дослідження сприйняття сходу й заходу

Було розроблено анкету, що містить різноманітні питання про сприйняття понять "схід" і "захід". Анкета містить запитання про асоціації з цими поняттями, особисті враження, ставлення до них та інші відповіді, які допомагають зрозуміти сприйняття учасників.

Результати анкети показали, що учасники дослідження асоціюють "схід" з такими словами як "Europe", "China", "Asia", "Middle East", і "New York". Це вказує на те, що для більшості респондентів "схід" пов'язаний з азійськими країнами та містом Нью-Йорк.

З іншого боку, слово "захід" частіше асоціюється з "Europe", "West Coast", "California" та "North". Це свідчить про те, що для учасників дослідження "захід" пов'язаний з європейськими країнами та західним узбережжям США (Маліновський, 2011).

Було проведено опитування серед різних груп учасників, використовуючи різні канали комунікації або методи, такі як онлайн-опитування, фокус-групи або особисті інтерв'ю.

Після збору даних провели їх аналіз, включаючи кількісний та якісний аналіз. Дослідили частоту асоціацій, виявляли загальні тенденції та проводили інтерпретацію результатів. Також, зрозуміли, які асоціації є найбільш типовими для різних груп учасників опитування та які фактори можуть впливати на сприйняття понять "схід" і "захід".

Зібрані асоціації, які виникають у відповідь на слова "Схід" і "Захід", відповідно до місця проживання. Наприклад, для місць проживання на Заході (West) найбільш поширеними асоціаціями є "East" (Схід), "Kanye", "Europe"

та "China", тоді як для місць проживання на Сході (East) найбільш поширеними асоціаціями є "East" (Схід), "Cowboy", "Wild" та "Democracy".

Таблиця 2.1

Асоціації за місцем проживання

Звідки	Схід	Захід
West	East	East
West	East	East
West	East	East
West	Kanye	East
Europe	Cowboy	East
China	Wild	East
West	East	East
West	East	East
Asia	Democracy	East
Coast	Cost	East
North	East	East
Conference	East	East
Coast	Hemisphere	East
West	East	East
Poland	East	East
west	East	wild
West	WEST COAST	East
NEW YORK	Secular	California
Wise	East	East
West	Wild	State
Coast	East	Kanye
West	California	East
Middle east	East	South
West	East	East

Europe	East	East
North	West	East
West	West	South

Це дослідження має на меті вивчити, як місце проживання, гендер та рідна мова впливають на сприйняття понять. Він може допомогти зрозуміти різноманітні аспекти культурного та географічного впливу на індивідуальний досвід та сприйняття світу. Включає інформацію про країну та місто, де проживають респонденти. Це дозволяє вивчити вплив географічного середовища на сприйняття понять "Схід" і "Захід".

Вказує на стать респондента, що може впливати на його/її світогляд та сприйняття культурних концепцій. Також вказує на мову, якою респондент зазвичай спілкується, що може відображати його/її культурний контекст і сприйняття понять. Показує віковий розподіл респондентів, що може впливати на їхній життєвий досвід і світосприйняття.

Таблиця 2.2.

Вплив місця проживання, гендеру та рідної мови на сприйняття понять "Схід" і "Захід"

Місце проживання	Гендер	Рідна мова	Вік
Rivne, Ukraine	Жінка	Українська	18-25
Kyiv, Ukraine	Жінка	Українська	46-54
Groningen, Netherlands	Жінка	Українська	18-25
Amsterdam, Netherlands	Чоловік	Українська	18-25
Kyiv, Ukraine	Жінка	Українська	Менше 18
Niagara on the Lake, Canada	Чоловік	Англійська	18-25
Ontario, Canada	Жінка	Англійська	18-25

Niagara Falls, USA	Чоловік	Східно-південнослов'янська	18-25
Chicago, IL, USA	Жінка	Англійська	26-30
Calgary, Canada	Жінка	Англійська	26-30
Chicago, USA	Жінка	Англійська	18-25
Denver, Colorado, USA	Чоловік	Англійська	18-25
New York, USA	Жінка	Англійська	26-30
Warren, USA	Жінка	Англійська	46-54
Warren, Pennsylvania, USA	Жінка	Англійська	31-35
Buffalo, USA	Жінка	Англійська	41-45
Warren, PA, USA	Жінка	Англійська	31-35
Pittsfield, PA, USA	Чоловік	Англійська	18-25
Williamsport, PA, USA	Чоловік	Англійська	46-54
Warren, PA	Чоловік	Англійська	41-45
Dallas, USA	Жінка	Англійська	36-40
Kentucky, USA	Чоловік	Англійська	36-40
Peoria IL, USA	Жінка	Англійська	55+
Novi, USA	Жінка	Англійська	18-25

Нами було проведено анкетування, яке допомагає зібрати інформацію про різні аспекти життя та вплив соціокультурних факторів на індивідуальний досвід людей. Анкета включає запитання про місце проживання, стать, рідну мову та вік. Вона була розроблена для збору різноманітної інформації, яка може бути використана для дослідження соціокультурних та географічних впливів на індивідуальний досвід та сприйняття світу. В анкеті були представлені різні місця проживання, статі,

рідні мови та вікові групи, що дозволяє отримати різноманітну інформацію для подальшого аналізу та дослідження.

Учасники опитування надали різні асоціації з поняттями "Схід" і "Захід". Поняття "Схід" асоціюється з географічними та культурними аспектами, такими як Європа, Китай, Азія, Північ, а також з конкретними місцями, такими як Польща та Нью-Йорк. З іншого боку, "Захід" асоціюється з різноманітними поняттями, такими як ковбойська культура, Дикий Захід, Західне узбережжя та Каліфорнія, що можуть відображати історичні та культурні аспекти цього регіону.

Напишіть, будь ласка, перше слово, що спало Вам на думку, у зв'язку з прочитаним.

№	Відповідь
1	СХІД
2	Захід
3	Війна
4	Вторгнення
5	Сонце
6	Китай
7	Кров
8	Захід
9	Захід
10	Японія
11	Смерть
12	Донецьк
13	Захід
14	Захід
15	Сонце
16	Вліво
17	Сонця
18	Захід

19	Сонця
20	Частина України
21	Донбас
22	Росія
23	Культура
24	Захід
25	-
26	Донбас
27	Жовтий
28	Захід
29	Сонце
30	Війна
31	Захід
32	Захід
33	Донбас
34	Захід
35	Сонце
36	Харків
37	Захід
38	Наш
39	Дім
40	Сонця
41	Азія
42	Війна
43	Сонця
44	Луганськ
45	Захід
46	Захід
47	Захід
48	Початок

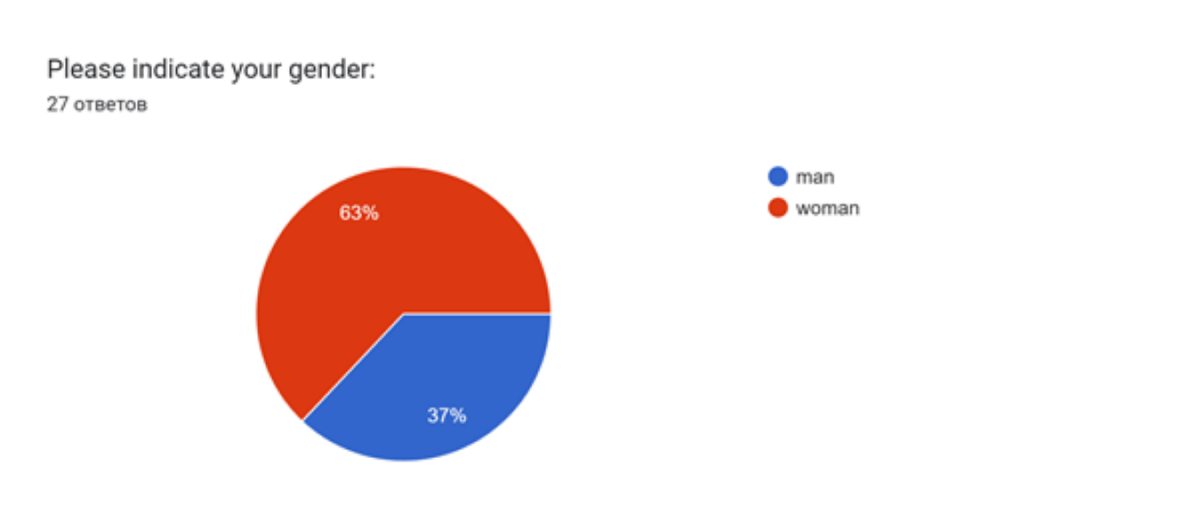
49	Сонце
50	Захід
51	Донецьк
52	Війна
53	-
54	Війна
55	Азія
56	Захід
57	China
58	Сонця
59	Запад
60	Поля
61	Захід
62	Сонця
63	Східні солодощі
64	Азія
65	Сонця
66	Донбас
67	Цікавість
68	Сонце
69	Донбас
70	Війна
71	Захід
72	Донбас
73	Сонце
74	Донецьк
75	Харків
76	Сонце
77	Сонце
78	Сонця

- 79 Важкий
- 80 Захід
- 81 Донбас
- 82 Захід
- 83 Захід
- 84 Захід
- 85 Шахтар
- 86 ЗАХІД
- 87 Фронт
- 88 Захід
- 89 Сонце
- 90 Захід
- 91 Захід
- 92 Вороги
- 93 Захід
- 94 Війна
- 95 Сонця
- 96 Харків
- 97 Ранок
- 98 Війна
- 99 Руїни
- 100 Донецьк

Результати анкетування в США, Загальні відомості.

Усього анкет – 28

Розподіл гендеру серед учасників Діаграма 2.1

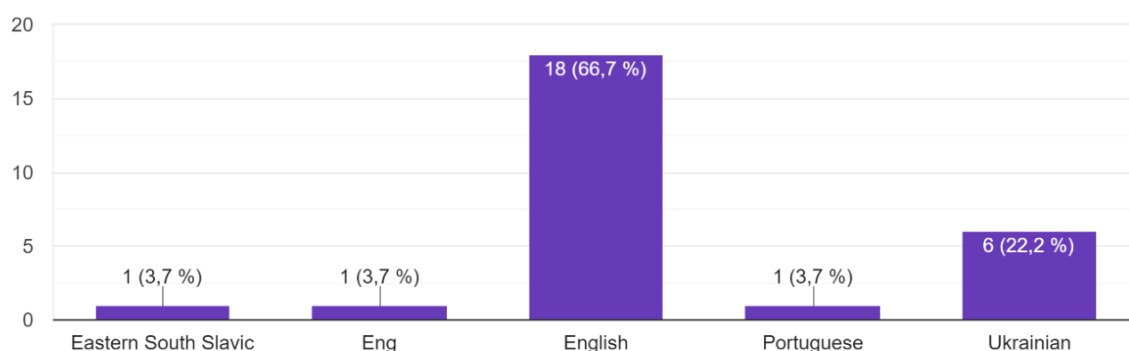

Розподіл гендеру серед учасників дослідження. Вона відображає кількість чоловіків та жінок, які взяли участь у дослідженні.

У дослідженні взяли участь більше чоловіки, аніж жінки, що дає змогу зробити висновок про нерівномірне представництво обох гендерів у дослідженні.

Розподіл місць проживання учасників дослідження Діаграма 2.2

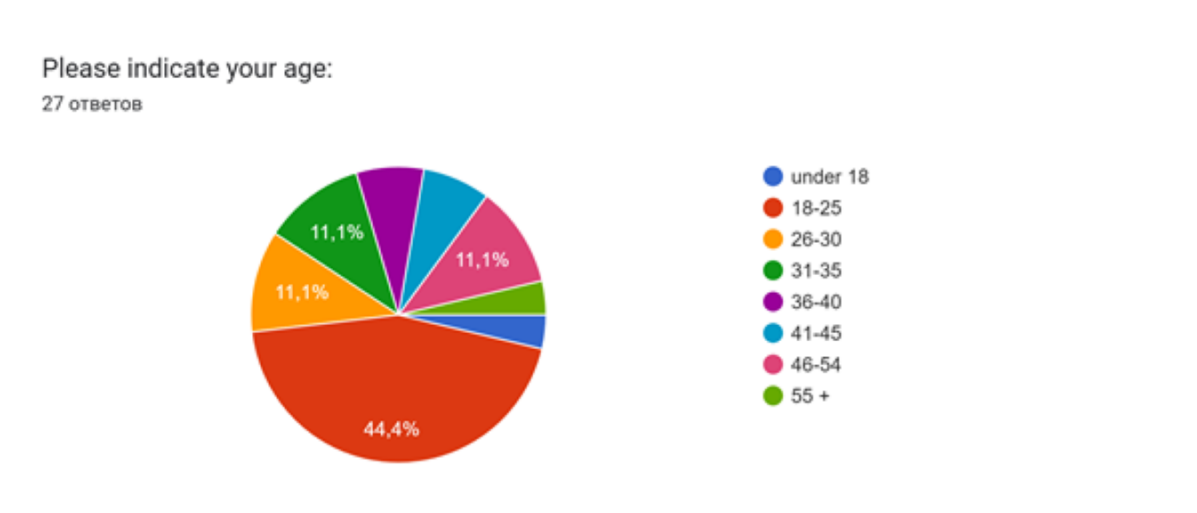
Please indicate your mother tongue:
27 ответов

Показує розподіл рідної мови серед учасників дослідження. Вона відображає кількість учасників, чия рідна мова анкетування.

Більшість учасників дослідження мають англійську мову як рідну. Однак є також представники української та португальської мов, що свідчить про різноманітність лінгвістичного складу учасників.

Розподіл віку учасників дослідження Діаграма 2.3

Діаграма відображає розподіл віку серед учасників дослідження. Вона показує кількість учасників у кожному віковому діапазоні.

Більшість учасників дослідження належать до вікових діапазонів 18-25 та 26-30 років, що свідчить про активну участь молодого покоління у дослідженні. Також спостерігається певна кількість учасників віком 41-45 років та старше 55 років, але їх кількість менша порівняно з молодшими віковими групами.

Place of Residence	Gender	Mother Tongue	Age
Rivne, Ukraine	Woman	Ukrainian	18-25
Ukraine, Kyiv	Woman	Ukrainian	46-54
The Netherlands, Groningen	Woman	Ukrainian	18-25
The Netherlands, Amsterdam	Man	Ukrainian	18-25
Kyiv, Ukraine	Woman	Ukrainian	< 18

Canada, Niagara on the Lake	Man	English	18-25
Ontario, Canada	Woman	English	18-25
Niagara Falls, USA	Woman	Eastern South Slavic	18-25
Chicago, IL, USA	Man	English	26-30
Canada, Calgary	Man	Eng	26-30
Chicago, USA	Woman	English	18-25
Denver, Colorado, USA	Man	English	18-25
New York, USA	Woman	English	26-30
USA, Warren	Woman	English	46-54
Warren, Pennsylvania, USA	Woman	English	31-35
Warren, USA	Woman	English	41-45
USA, Buffalo	Woman	English	31-35
New York, USA	Man	English	18-25
USA, Warren	Man	English	46-54
Pittsfield, PA, USA	Woman	English	41-45
Williamsport, PA, USA	Woman	English	36-40
Warren, PA	Woman	English	36-40
USA, Dallas	Man	English	55+
USA, Kentucky	Woman	English	18-25
Peoria IL, USA	Woman	English	18-25
Novi, USA	Man	Portuguese	31-35

2.3. Практичний аналіз соціокультурних факторів впливу

У даному дослідженні аналізується вплив соціокультурних факторів на сприйняття понять "Схід" і "Захід". Учасники дослідження були запрошені висловити перше слово, яке прийшло їм на думку у зв'язку з кожним із зазначених понять. Потім їхні відповіді були зібрані, проаналізовані та узагальнені.

Результати показали, що сприйняття понять "Схід" і "Захід" має значні варіації в залежності від соціокультурних контекстів. Наприклад, для деяких учасників "Схід" асоціюється з різноманітністю культури та історією Азії, в той час як для інших це може бути пов'язано з військовими конфліктами. Захід, з іншого боку, часто сприймається як символ демократії, розвитку та високого рівня життя. Ці варіації в сприйнятті свідчать про значний вплив соціокультурних чинників на індивідуальне сприйняття понять та явищ.

Висновки до розділу 2

Результати анкети вказують на різноманітні асоціації з поняттями "Схід" і "Захід" залежно від місця проживання. Наприклад, для місць проживання на Заході (West) найбільш поширеними асоціаціями є "East" (Схід), "Kanye", "Europe" та "China", тоді як для місць проживання на Сході (East) найбільш поширеними асоціаціями є "East" (Схід), "Cowboy", "Wild" та "Democracy".

Учасники дослідження асоціюють "схід" з азійськими країнами та містом Нью-Йорк, тоді як "захід" частіше асоціюється з Європою та західним узбережжям США. Це свідчить про різницю у сприйнятті цих понять залежно від географічного контексту.

Результати дослідження показують, що місце проживання, гендер та рідна мова можуть впливати на сприйняття понять "Схід" і "Захід". Наприклад, респонденти з України частіше асоціюють "Схід" з культурою та

традиціями, тоді як респонденти з Англії асоціюють "Захід" зі свободою та різноманіттям.

Отже, дослідження демонструє важливість врахування соціокультурних контекстів при аналізі сприйняття культурних понять, таких як "Схід" і "Захід".

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

Дослідження концепцій Сходу та Заходу, проведене в рамках лінгвістичного світогляду різних спільнот, розкриває складний та багатогранний характер цих понять, які впливають на культурну ідентичність та світосприйняття. Результати дослідження свідчать про те, що ці просторові орієнтації є набагато більше, ніж просто географічними напрямками; вони глибоко вкорінені в культурних, історичних та філософських значеннях, які формують колективну свідомість та ідентичність лінгвокультурних спільнот.

Ключові ідеї першого розділу підкреслюють, що Схід і Захід як культурні конструкти мають значну вагу у свідомості різних спільнот. Ці поняття не є статичними чи універсальними, а змінюються під впливом історичних наративів, культурних обмінів та мовних практик. Така динамічна природа Сходу та Заходу ставить під сумнів спрощені бінарні опозиції, розкриваючи спектр інтерпретацій та значень, які відображають різноманіття людської культури та мислення. Взаємодія між мовою та культурою відіграє вирішальну роль у сприйнятті та репрезентації цих концепцій. Мова відображає та конструює цінності, переконання та наративи, пов'язані з просторовими орієнтаціями, що формулює унікальні погляди спільнот на Схід і Захід.

У другому розділі, результати анкетного дослідження вказують на те, що асоціації з поняттями "Схід" і "Захід" варіюються залежно від місця проживання, гендеру та рідної мови. Наприклад, жителі Заходу (West) асоціюють Схід (East) з такими поняттями, як "Kanye", "Europe" та "China", тоді як жителі Сходу (East) асоціюють Захід (West) з такими поняттями, як "Cowboy", "Wild" та "Democracy". Такі результати підкреслюють важливість врахування соціокультурних контекстів при аналізі сприйняття культурних понять.

Отже, загальні висновки цього дослідження підкреслюють складність і багатогранність сприйняття Сходу та Заходу в різних лінгвокультурних спільнотах. Ці просторові орієнтації, глибоко вкорінені в колективній свідомості, залишаються актуальними навіть у сучасному глобалізованому світі, адаптуючись та еволюціонуючи у відповідь на зміну культурного ландшафту. Розуміння нюансів і багатогранності цих концепцій є важливим для сприяння міжкультурному діалогу та вдячності, що підкреслює багатство культурного розмаїття та постійне значення Сходу та Заходу в нашому глобалізованому світі.

SUMMARY

This term paper is an in-depth study of the peculiarities of the perception of the East and the West by representatives of different linguistic and cultural communities. The author focuses on the study of cultural, linguistic and psychological factors that influence the way representatives of different cultures perceive and interpret the concepts of the East and the West.

The author examines how these factors influence the formation of ideas and stereotypes about the East and the West, and how these ideas may differ between members of different linguistic and cultural communities. This study includes a comparative analysis of cultural narratives, linguistic turns of phrase, and symbolic images associated with the East and the West in order to identify common and distinctive features in the perception of these regions.

In addition, the author tries to determine whether these differences can be attributed to historical, social, or other peculiarities of each culture. The results of this work can be used to improve intercultural communication and understanding, as well as to develop effective strategies for cultural exchange and cooperation.

Keywords: East, cultural narratives, intercultural communication, linguistic and cultural communities, stereotypes, West.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аронсон, К. "Культура і сприйняття: теорії та практики". Київ: Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2010.
2. Бауман, З. "Глобалізація: наслідки для людства". Львів: Видавництво Старого Лева, 2008.
3. Бенедикт, Рут. "Хризантема і меч: Моделі японської культури". Львів: Кальварія, 2001.
4. Бернштейн, Б. "Соціальні класи, мови і культура". Харків: Фоліо, 2005.
5. Вежбицька, А. "Мова. Культура. Пізнання". Київ: Ніка-Центр, 2004.
6. Гайнерт, М. "Культура і комунікація". Київ: Дух і Літера, 2006.
7. Гудикас, Дж. "Міжкультурна комунікація в глобальному контексті". Львів: Піраміда, 2012.
8. Джексон, Дж. "Міжкультурна комунікація: критичний підхід". Київ: Либідь, 2015.
9. Зелінський, О. "Схід і Захід у сучасній культурній антропології". Київ: Інститут культурології, 2017.
10. Ільїн, В. "Основи міжкультурної комунікації". Харків: Основа, 2009.
11. Каспера, Дж. "Культурні відмінності у сприйнятті і комунікації". Київ: Академія, 2013.
12. Лотман, Ю. "Культура і вибух". Київ: Видавництво К.І.С., 2010.
13. Маліновський, Б. "Наукові підходи до міжкультурних досліджень". Львів: Астролябія, 2011.
14. Петров, А. "Лінгвокультурні особливості сприйняття світу". Харків: Фоліо, 2012.
15. Рісер, Дж. "Мовні образи та культурні значення". Львів: Видавництво Старого Лева, 2013.
16. Самаріна, О. "Культура, мова і свідомість". Київ: Дух і Літера, 2008.
17. Сміт, Е. "Стереотипи і упередження в міжкультурній комунікації". Харків: Прапор, 2010.

18. Тарнавський, В. "Етнокультурні стереотипи: структура і функції". Київ: Вид. дім Дмитра Бураго, 2011.
19. Уорд, К. "Міжкультурна компетентність і адаптація". Львів: Літопис, 2014.
20. Хофстеде, Г. "Культури і організації: програмне забезпечення розуму". Київ: Кальварія, 2005.
21. "The Clash of Civilizations and the Remaking of World Order" by Samuel P. Huntington.
22. "The Culture Map: Breaking Through the Invisible Boundaries of Global Business" by Erin Meyer.
23. "Easternization: Asia's Rise and America's Decline From Obama to Trump and Beyond" by Gideon Rachman.
24. "The Geography of Thought: How Asians and Westerners Think Differently...and Why" by Richard E. Nisbett.
25. "The West and the Rest: Globalization and the Terrorist Threat" by Roger Scruton.